

ความสัมพันธ์ของการสนับสนุนจากองค์กรกับการปฏิบัติงานการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
ของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ASSOCIATION BETWEEN THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION SUPPORT
AND EMERGENCY MEDICAL SERVICE PERFORMANCE IN DOK KHUM TAI DISTRICT,
PHAYAO PROVINCE

นิตยา ขอนพิกุล, ป.พย.

Nittaya Kkhonpikul, Dip in N.EQU BN.

ทิพวัลย์ ไชยวงศ์, พย.ม.

Tippawan Chaiwong, M.S.N

โรงพยาบาลดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

Dok Khum Tai Hospital, Phayao Province

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการสนับสนุนจากองค์กร ระดับการปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินและความสัมพันธ์ของการสนับสนุนจากองค์กรกับการปฏิบัติงานการบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพที่ผ่านการอบรมกู้ชีพขั้นพื้นฐานของกระทรวงสาธารณสุขในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาและขึ้นทะเบียนกับสำนักบริการการแพทย์ฉุกเฉินประจำจังหวัดพะเยา จำนวน 85 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป การสนับสนุนขององค์กร และการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า ระดับการสนับสนุนจากองค์กรโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.95 (S.D. = 0.69)ระดับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42 (S.D. = 0.96)และการสนับสนุนจากองค์กรด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ และการสนับสนุนจากองค์กรฯ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.635, p < 0.001$) ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอกคำใต้ควรรีบบรรณการออกปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินในชุมชนในทุกด้านเพื่อให้หน่วยกู้ชีพสามารถออกปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบรวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และวางแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของเจ้าหน้าที่กู้ชีพ กู้ภัยในจังหวัดพะเยาต่อไป

คำสำคัญ: การบริการการแพทย์ฉุกเฉิน, หน่วยกู้ชีพ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This study aimed to describe level of advocacy from a local government for emergency medical service performance and an association between the local administrative organization support and an emergency medical service performance in Dok Kham Tai district. The sample of 85 rescues staff who received a training from the basic emergency medical service curriculum of the Ministry of Public Health, and were registered as emergency medical service officers in Phayao province. The research instrument was a questionnaire comprising the demographical data, local administrative organization (LAO) supports and an emergency medical service performance. The statistics analyses explored the personal demographic data of the samples, and associations between the LAO support and the emergency medical services. The results showed that the means of scoring from all levels of the LAO support were moderate. The average score was 2.45 (SD. = 0.69). The emergency medical service performance was moderate. The average score was 3.42 (SD. = 0.96), and the relation between 4 Ms (Man, Money, Material and Management) and the LAO support was a positive correlation with a significant difference value of $r = 0.635$, and $p < \text{value} = .001$. In conclusion, the local administrative organization in Dok Kham Tai is likely to provide a support with 4Msto the emergency medical service system for a suitable performance, coverage, guide and planning of development for its.

Keywords: Emergency Medical Service, Rescue Staff, Local Organization

บทนำ

ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเป็นการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินภายนอกโรงพยาบาล โดยการจัดให้มีบุคลากร เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ ระบบแจ้งเหตุ ระบบประสานงาน สถานพยาบาล และระบบลำเลียงนำส่งผู้ป่วยไปยัง สถานพยาบาลในเครือข่ายที่มีความพร้อมในการ รักษาพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยเจ็บและผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้รับการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพและ คุณภาพอย่างทันท่วงที ซึ่งได้ แบ่งหน่วยบริการ ออกเป็น 3 ระดับ คือ หน่วยบริการขั้นสูง Advance Life Support: ALS) หน่วยบริการระดับพื้นฐาน (Basic Life Support: BLS) และหน่วยปฏิบัติการ ฉุกเฉินเบื้องต้น (First Responder: FR) โดยกำหนดให้ มีการใช้เลขหมายเพื่อเรียกใช้บริการการแพทย์ ฉุกเฉินเป็นหมายเลขเดียวกันทั่วประเทศ คือ หมายเลข 1669 เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำ (ศูนย์กู้ชีพ นเรนทร, 2550)

ในปี พ.ศ. 2548 ศูนย์นเรนทรภายใต้การ สนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุขและสำนัก หลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดระบบบริการ การแพทย์ฉุกเฉินครอบคลุม 76 จังหวัด ทั่วประเทศ รวมทั้งได้ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วน

ท้องถิ่นสนับสนุนให้เทศบาลและองค์การบริหาร ส่วนตำบลจัดตั้งทีมกู้ชีพในเขตปกครองเพื่อให้ บริการประชาชนในพื้นที่ โดยการสนับสนุน งบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติมีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ให้มีการจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน จุดเกิดเหตุภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา หลักประกันด้านสุขภาพและคุณภาพการบริการขึ้น เพื่อลดอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตรวมถึงลด ความพิการจากการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุและ เจ็บป่วยฉุกเฉิน (สำนักงานระบบบริการการแพทย์ ฉุกเฉิน, 2548)

โรงพยาบาลดอกคำใต้เริ่มดำเนินการระบบริ การการแพทย์ฉุกเฉินตั้งแต่ พ.ศ. 2547 มีสำนักงาน ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินอยู่ที่สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดพะเยา ทำหน้าที่ออกแบบและ จัดระบบ การเบิกจ่ายเงิน ควบคุมคุณภาพการ ปฏิบัติงานของหน่วยบริการ และส่งเสริมให้หน่วย บริการในเครือข่ายอำเภอดอกคำใต้ จัดตั้งทีมกู้ชีพ พร้อมทั้งกระตุ้นให้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยเหลือผู้ป่วย ขั้นพื้นฐาน และออกปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่ 12 ตำบล ในอำเภอดอกคำใต้ มีการแบ่งพื้นที่ในการ

ดำเนินงานเพื่อให้สามารถออกให้บริการประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ซึ่งปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ได้รับการนโยบายให้มีการจัดการจัดตั้งหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินรวมทั้งหมด 11 แห่ง โดยแต่ละแห่งจะใช้งบประมาณของตนเองในการจัดยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสารและเบี่ยงเบนในการปฏิบัติการ โดยมีสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสนับสนุนเรื่องการส่งต่อผู้ป่วย อุบัติการณ์ปฐมพยาบาลและยารักษาโรค นอกจากนี้ทางโรงพยาบาลดอกคำใต้ยังได้จัดอบรมฟื้นฟูวิชาการเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การยกและเคลื่อนย้าย รวมทั้งการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานให้แก่เจ้าหน้าที่กู้ชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี

ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในปี 2552, 2553 และ 2554 พบว่า จำนวนครั้งของการออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน 214, 268 และ 450 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 31.75, 39.46 และ 57.03 ตามลำดับ สภาพของผู้ป่วยขณะออกปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยฉุกเฉิน ร้อยละ 67.75, 69.78 และ 73.50 ตามลำดับร้อยละของ

หน่วยกู้ชีพทั้ง 11 หน่วย ที่ออกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 3, 6 และ 6 หน่วย คิดเป็น ร้อยละ 18.18, 54.54 และ 54.54 ตามลำดับ (งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลดอกคำใต้, 2554) ซึ่งร้อยละของหน่วยกู้ชีพที่ออกปฏิบัติการดังกล่าวพบว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ศูนย์นเรนทรได้กำหนดไว้ คือ อย่างน้อย ร้อยละ 60 ดังนั้นการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านการแพทย์ฉุกเฉินร่วมกัน จึงเป็นการช่วยให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการคุ้มครองสิทธิ์ในการเข้าถึงระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินอย่างทั่วถึง เท่าเทียมมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยได้รับการช่วยเหลือและรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปฏิบัติงานการบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านบุคลากร ระบบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ

เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของเจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีมาตรฐาน โดยผู้รับบริการได้รับความช่วยเหลือและรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ ทันท่วงทีเหตุการณ์และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการต่อไป

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดำเนินการศึกษาระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือนกันยายน 2555 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่ผ่านการอบรมกู้ชีพขั้นพื้นฐานของกระทรวงสาธารณสุขในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาและขึ้นทะเบียนกับสำนักบริการการแพทย์ฉุกเฉินประจำจังหวัดพะเยาทุกคนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 7 แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน 3 แห่งและเทศบาลเมือง จำนวน 1 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 85 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม3ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิลำเนา สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนขององค์กร ประกอบด้วยด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ กำหนดการให้คะแนนการสนับสนุนจากองค์กรในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีช่วงคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 - 5.00, 3.50 - 4.49, 2.50 - 3.49, 1.50 - 2.49 และ 1.00 - 1.49 คะแนน ตามลำดับ มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือ เท่ากับ 0.90

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ กำหนดการให้คะแนนเช่นเดียวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนขององค์กร มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือ เท่ากับ 0.97

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม ตรวจสอบคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดลงรหัสคะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละระดับการสนับสนุนจากองค์กรและการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาความสัมพันธ์ของการสนับสนุนจากองค์กรกับการปฏิบัติงานการบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษา

ประชากรที่ศึกษาเป็นเพศชายทั้งหมด มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 41.20 รองลงมา

อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 36.50 ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 82.40 ระดับการศึกษาประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 35.30 รองลงมามัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 25.90 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 5001-10,000 บาท ร้อยละ 56.50 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 2-5 ปี ร้อยละ 44.70 รองลงมา 6 เดือน - 1 ปี ร้อยละ 30.6 ดังแสดงในตารางที่ 1

สำหรับการสนับสนุนจากองค์กรโดยรวมพบว่า มีการสนับสนุนจากองค์กรอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.95 (S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน โดยด้านบุคลากร มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.16 (S.D. = 0.90) รองลงมา ด้านการบริหารจัดการ ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.97 (S.D. = 0.73) ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.84 (S.D. = 0.74) และด้านงบประมาณ ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.72 (S.D. = 0.66) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	85	100.00
อายุ		
20-30 ปี	8	9.40
31-40 ปี	31	36.50
41-50 ปี	35	41.20
51-60 ปี	9	10.60
มากกว่า 60 ปี	2	2.40
สถานภาพ		
โสด	12	14.10
คู่	70	82.40
หย่า	2	2.40
หม้าย/แยก	1	1.20
การศึกษา		
ประถมศึกษา	30	35.30
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	11.80
มัธยมศึกษาตอนปลาย	22	25.90
ปวช/ปวส	10	11.80
ปริญญาตรี/สูงกว่า	13	15.30
รายได้เฉลี่ย/เดือน		
น้อยกว่า 5000 บาท	19	22.40
5,001 - 10,000 บาท	48	56.50
10,001- 15,000 บาท	12	14.10
15,000 - 20,000 บาท	6	7.10

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน		
น้อยกว่า 6 เดือน	15	17.60
6 เดือน - 1 ปี	26	30.60
2- 5 ปี	38	44.70
มากกว่า 5 ปี	6	7.10
รวม	85	100.00

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการสนับสนุนจากองค์กรของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

การสนับสนุนจากองค์กร	Mean	S.D.	ระดับการสนับสนุน
ด้านบุคลากร	3.16	0.90	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	2.72	0.66	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์	2.84	0.74	ปานกลาง
ด้านการบริหารจัดการ	2.97	0.73	ปานกลาง
รวม	2.95	0.69	ปานกลาง

ส่วนระดับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินโดยรวมพบว่า การปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินอยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42 (S.D.= 0.96) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการออกปฏิบัติงานของ หน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน ที่อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 (S.D. = 1.14) ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

การปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน	Mean	S.D.	ระดับปฏิบัติงาน
การเจ็บป่วยและการพบเหตุ (Detection)	3.27	1.01	ปานกลาง
การแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือ (Reporting)	3.46	1.11	ปานกลาง
การออกปฏิบัติงานของหน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน (Response)	3.50	1.14	มาก
การรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ (On scene care)	3.45	0.99	ปานกลาง
การลำเลียงขนย้ายและการดูแลระหว่างนำส่ง (Care in transit)	3.40	1.04	ปานกลาง
การนำส่งสถานพยาบาล (Transfer to definitive care)	3.47	1.04	ปานกลาง
รวม	3.42	0.96	ปานกลาง

เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุน หน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก จากองค์กรด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 4 การบริหารจัดการ และการสนับสนุนจากองค์กร โดยรวมกับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของ

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากองค์กรกับการปฏิบัติงานการบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

การสนับสนุนจากองค์กร	การปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน		ระดับความสัมพันธ์
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	P-value	
ด้านบุคลากร	0.658	0.001	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	0.428	0.001	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.583	0.001	ปานกลาง
ด้านการบริหารจัดการ	0.465	0.001	ปานกลาง
การสนับสนุนจากองค์กร โดยรวม	0.635	0.001	ปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การสนับสนุนจากองค์กรโดยรวม และรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ในการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพ และมีการออกปฏิบัติงานอย่างครอบคลุมและต่อเนื่องในชุมชน เนื่องจาก บุคคลที่มีลักษณะตรงกับความต้องการงานและได้รับการสนใจในระดับสูง อาจเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดีไม่ได้ หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงาน เช่น งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคล (Schermerhorn *et al.*, 2003) สอดคล้องกับ

การศึกษาของอังคราณี ถ้ามสมบัติ (2553) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า การสนับสนุนจากองค์กรมีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของประดิษฐ์ สารรัตน์ (2551) ที่ศึกษาการสนับสนุนองค์กรที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน พบว่า การสนับสนุนจากองค์กรมีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานการบริหารพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า การสนับสนุนจากองค์กรด้านงบประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.72) ดังนั้น

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอกคำใต้จึงต้องให้ความสำคัญและจัดทำให้สอดคล้องกับการดำเนินงานการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่ เนื่องจาก ปัจจัยด้านงบประมาณ คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากในการทำให้ระบบการบริหารในการปฏิบัติงาน เกิดความคล่องตัว นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยที่นำมาซึ่งปัจจัยทางการบริหารอย่างอื่น เช่น คน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เป็นปัจจัยที่ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังเช่น การศึกษาของวิลาวรรณ แก้วลาน (2551) ที่ศึกษาคุณภาพระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ณ โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การนำนโยบายสู่การปฏิบัติเป็นไปค่อนข้างยากเนื่องจากขาดระบบการสนับสนุนที่ดีในการดำเนินงาน ขาดแคลนบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะ ด้านผู้ปฏิบัติต้องทำหน้าที่หลายอย่าง ไม่มีทีมงานที่พร้อมตลอดเวลาทำให้ปฏิบัติงานค่อนข้างลำบาก ทำให้ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ สุทนต์ ทั้งศิริ และคณะ (2551) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ระบบ

บริการการแพทย์ฉุกเฉินของโรงพยาบาลศรีสัชนาลัย ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสลับภูเขา พบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร สัญญาณ โทรศัพท์ และวิทยุไม่ครอบคลุมพื้นที่ ประชาชนยังไม่ทราบการให้บริการ และพบว่า รูปแบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โรงพยาบาลศรีสัชนาลัยต้องมีบทบาทหลักในการกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกับการขอความคิดเห็น ทำข้อตกลงประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และประชาชนในอำเภอ

สรุปและข้อเสนอแนะ

การสนับสนุนจากองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติบริการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้ชีพ กู้ภัย ในอำเภอคอกคำใต้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ เพื่อให้หน่วยกู้ชีพ กู้ภัย สามารถออกปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม และครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และวางแผนสนับสนุนการปฏิบัติงาน

การแพทย์ฉุกเฉินของเจ้าหน้าที่กู้ชีพ กู้ภัยในจังหวัด
พะเยาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ แพทย์หญิงอารีย์ ตันบรรจง
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา นายแพทย์
สมนึก ชีวาเกียรติย์ยังผู้อำนวยการโรงพยาบาล
ดอกคำใต้ และคุณพงษ์ศักดิ์ พันธุ์สืบ หัวหน้า
พยาบาล โรงพยาบาลดอกคำใต้ ที่ให้การสนับสนุน
ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จนแล้วเสร็จ

ขอขอบคุณ ดร.ประจวบ แผลมหลัก ดร.รุ่ง
วงศ์วัฒน์ และดร.เทียนทอง ต๊ะแก้ว อาจารย์ประจำ
คณะแพทยศาสตร์ สาขา สาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยาที่ปรึกษางานวิจัย

ขอขอบคุณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน
อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา และเจ้าหน้าที่ทุก
ท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลดอกคำใต้.

สรุปรายงานประจำปี พ.ศ. 2554.

โรงพยาบาลดอกคำใต้ สำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดพะเยา, 2554.

ประดิษฐ์ สารรัตน์. การสนับสนุนองค์การที่มีผล
ต่อการบริหารพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ชุมชน จังหวัดหนองคาย.การศึกษานิพนธ์
ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

วิลาวรรณ แก้วลาน. คุณภาพการบริการการแพทย์
ฉุกเฉิน ณ โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งใน
จังหวัดร้อยเอ็ด.รายงานการศึกษานิพนธ์
ปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ
พยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

ศูนย์กู้ชีพเรนทร. คู่มือการพัฒนาระบบบริการ
การแพทย์ฉุกเฉินของศูนย์เรนทร.
กรุงเทพมหานคร: เอ.ที.เพรส, 2550.

สุทนต์ ทั้งศิริและคณะ. การพัฒนารูปแบบระบบ
บริการการแพทย์ฉุกเฉินแบบมีส่วนร่วมของ
ชุมชน ในอำเภิศรีสะเกษ จังหวัดสุโขทัย
โดย โรงพยาบาลศรีสะเกษ .
วารสารวิชาการสาธารณสุข. 2551; 17 (ฉบับ
เพิ่มเติม): หน้า 491-500.

สำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน. คู่มือการ
จัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินพ.ศ. 2548.
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: แอล. ที.
เพลส, 2548.

อังคราณี ล่ามสมบัติ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
การปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยกู้
ชีพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชุม
แพ จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาอิสระ
ปริญญาสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2553.

Schermerhorn R, Hunt G, and Osborn N.
Organizational Behavior. New York: John
Wiley and Sons, 2003.